

■ Прафсаюзы

ЗАДАЦЬ ТЭМП

Моладзь з 15 краін абмяркуе будучыню сферы працы

Учора ў сталіцы адкрыўся Міжнародны маладзёжны прафсаюзны адукацыйны форум «ТЭМП-2017». Сёлета ён сабраў больш за 200 актывістаў з 15 краін: Казахстана, Кіпра, Літвы, Малдова, Расіі, Турцыі і іншых. Упершыню далучылася моладзь з Індыі, Ізраіля і Эстоніі.

— Форум праходзіць трэці раз. У гэтым годзе ён прысвечаны будучыні сферы працы. Пачуем, што робяць прафсаюзы для работнікаў у нашай краіне, у іншых, падзелімся досведам. Прыемна, калі бачыш, як нашы інавацыі рэалізуюцца на практыцы за мяжой, — расказвае **начальнік галоўнага ўпраўлення па культуры і грамадскай рабоце Федэрацыі прафсаюзаў Беларусі Глеб ЛАПЦІК**.

«Тэмпайцы» наведваюць беларускія прадпрыемствы прамысловы, сельскагаспадарчай, банкаўскай сферы. Сярод іх — Мінскі трактарны завод, «Атлант», «Камунарка», Мінскі завод колавых цягачоў, гаспадарка «Гастэлаўскае». Прафсаюзныя актывісты вывучаць вопыт сацыяльнага партнёрства і калектыўных дагавораў, абмяркоўваюць механізмы стварэння новых працоўных месцаў, новыя формы занятасці на сельніцтва.

— Мы бачым, што свет змяняецца вельмі хутка. Ва ўсіх галінах ідзе аўтаматызацыя, рабатызацыя. У выніку неактуальнымі становяцца цэлыя прафесіі, не толькі фізічнай, але і разумовай працы. Таму важна зразумець, як будзе трансфармавацца рынак, каб

у новых умовах моладзь магла знайсці сабе работу, — адзначыў старшыня ФПБ Міхаіл ОРДА.

Ён дадаў, што форум першапачаткова задумваўся як адукацыйная пляцоўка, але цяпер ужо відаць, што ён мае значна большы патэнцыял. Гэта новы ўзровень узаемадзеяння прафсаюзаў розных краін. Фінальным дакументам сёлета «ТЭМП» стане рэзалюцыя ўсіх дзяржаў-удзельніц з канкрэтнымі прапановамі, якая будзе адпраўлена ў Міжнародную арганізацыю працы.

Моладзь чакае насычаная культурная праграма. Так, 29 чэрвеня яна прыме ўдзел у маштабным праекце ФПБ — урачыстым адкрыццям выстаўкі «Пераможнае лета» на мемарыяльным комплексе «Курган славы». Тут будуць устаноўлены інфармацыйныя стэнды аб наступальнай аперацыі «Баграціён» і военачальніках, якія падчас Вялікай Айчыннай вайны кіравалі гэтай аперацыяй. Удзельнікі форуму таксама змогуць ацаніць пастаноўку «Сем таямніц Беларусі» — праект Рэспубліканскага Палаца культуры прафсаюзаў і Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў. І прыгатаваць дранік на маладзёжным фестывалі вулічнай ежы Dranik Party. А 1 ліпеня прафсаюзных актывістаў чакае спартыўны квест.

Нагадаем, «ТЭМП» традыцыйна становіцца найбуйнейшай міжнароднай дыскусійнай пляцоўкай паміж моладдзю, дзяржаўнымі структурамі і бізнесам.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@zviazda.by

ХТО СТАНЕ КЛАСІКАМ?

Нацыянальная літаратурная прэмія: слова за экспертамі

Наш час будзе мець сваіх класікаў літаратуры. Кагосьці прымаюць і прызнаюць пры жыцці, а некаторыя імёны вылучаюць нашчадкі, калі праходзіць час. Аўтарам патрэбная ўвага — найперш з той прычыны, што пішуць яны для сваіх сучаснікаў і пра іх. Таму Беларусь мае сваю Нацыянальную літаратурную прэмію.

Апошнія дні падачы заявак і магчымасць трапіць у шорт-ліст Нацыянальнай літаратурнай прэміі ёсць у кожнага, хто мае кнігу... Хто піша сам і лічыць свае творы вартымі высокай адзнакі ці чые работы ацанілі калегі з творчых саюзаў альбо чытачы бібліятэк, ці выдавецтва лічыць нейкую кнігу вялікай удачай... Найлепшых назавуць у Дзень беларускага пісьменства ў Полацку. Але для таго, каб іх вызначыла журы (сустаршынямі якога з'яўляюцца намеснік міністра інфармацыі Рэспублікі Беларусь Аляксандр Карлюкевіч і прафесар, член праўлення Саюза пісьменнікаў Беларусі Іван Саверчанка), пакуль у працу ўключыліся эксперты: фарміруецца выніковы спіс твораў, што будуць разглядацца ў кожнай намінацыі. І яшчэ да 1 ліпеня ёсць магчымасць паспець падаць заяўку!

— Арганізатары запрасілі аўтараў прадставіць найлепшыя творы сваёй літаратурнай творчасці, якія ўпершыню былі выпушчаны выдавецкімі арганізацыямі Беларусі ў 2016 годзе, — адзначае **першы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена СТЭЛЬМАХ**. — Мы зацікаўлены ў тым, каб конкурс меў высокі ўзровень: гэта найлепшы паказчык таго, што літаратура Беларусі развіваецца. Гэта не прэмія Саюза пісьменнікаў Беларусі, удзел у Нацыянальнай літаратурнай прэміі маюць права ўзяць усе, хто жадае і хто лічыць свае творы дастойнымі. Заяўкі прымаюцца ад фізічных асоб (кожны можа яе падаць асабіста ці праз афіцыйнага прадстаўніка), ад творчых саюзаў, выдавецтваў, рэдакцый і сродкаў маса-

вай інфармацыі, арганізацый культуры і адукацыі, навуковых арганізацый і тых, хто вядзе дзейнасць у галіне мастацкай літаратуры і літаратуразнаўства. Так, і Саюз пісьменнікаў Беларусі вылучае прэтэндэнтаў, сёлета ў нас, здаецца, будуць прадстаўлены ўсе аддзяленні, толькі ў Магілёўскім палічлілі, што Нацыянальная літаратурная прэмія — гэта вельмі адказна, і на яе варта вылучаць сапраўдныя з'явы ў галіне літаратуры. А вось кнігавыдаўцы лічаць, што сам факт з'яўлення кнігі ўжо сведчыць пра яе высокі ўзровень. Напрыклад, Ліліяна Анцуг (выдавецтва «Чатыры чвэрці») адзначала, што бывае нават складана вылучыць нейкую адну кнігу, калі выдавец лічыць усе вартымі ўвагі і высокай ацэнкі. Вядома, пераважна большасць аўтараў у намінацыі дзіцячай літаратуры. Аўтараў, творы якіх вылучаюцца на прэмію ў намінацыі «найлепшы твор для дзяцей і юнацтва», Саюз пісьменнікаў плануе прадставіць падчас сустрэчы ў адным з летнікаў: гэта было б жывое знаёмства з творчасцю найлепшых беларускіх дзіцячых пісьменнікаў. Пры тым што ў нас усяго сем намінацый. Пакуль менш работ у намінацыях публіцыстыкі, драматургіі, літаратурнай крытыкі і літаратуразнаўства. Але наогул сёлета навідавоку большая актыўнасць з боку творцаў і арганізацый, якія лічаць кагосьці вартымі высокай ацэнкі. Я лічу, што гэта сведчанне таго, што насамрэч кнігі айчынных аўтараў карыстаюцца ўвагай, іх чытаюць.

Заснавальнікамі прэміі выступаюць міністэрствы інфармацыі, культуры, адукацыі, Мінгарвыканкам і Саюз пісьменнікаў Беларусі. Пераможцы атрымаюць грашовую прэмію ў памеры 30 базавых велічынь. Пры вызначэнні найлепшых будуць улічвацца тыраж твора, водгукі чытачоў, рэцэнзіі крытыкаў, звесткі з бібліятэк пра тое, як прынялі кнігу чытачы.

Ларыса ЦІМОШЫК.
tsimoshyk@zviazda.by

■ Напярэдадні падзеі

СЭЛФІ НА ТАНКУ І СПЕВЫ ПА-БЕЛАРУСКУ

Галоўнае свята нашай краіны, якое яшчэ з'яўляецца і Днём Рэспублікі, адзначаецца сёлета дваццаты раз. Каб зрабіць яго больш урачыстым і запамінальным, рыхтавацца пачалі загадзя. Прычым не толькі ў сталіцы. А каб здзівіць і без таго разбэшчаных шматлікімі ўрачыстасцямі мінчан і гасцей горада, арганізатары ўнеслі ў святочную праграму нямаля ноу-хау. Не абыдзецца і без традыцый.

Вось ужо каторы год запар адным з галоўных мерапрыемстваў святкавання стане ваенны парад. Раніцай 3 ліпеня каля абеліска «Мінск — горад-герой» урачыстым маршам пройдзе каля чатырох тысяч чалавек — ваеннаслужачыя, курсанты, сувароўцы, прадстаўнікі Дзяржаўнага пагранічнага камітэта, унутраных войскаў Міністэрства ўнутраных спраў, а таксама Міністэрства па надзвычайных сітуацыях.

— Усяго ў парадзе прымуць удзел прадстаўнікі 30 злучэнняў і вайсковых часцей, пяці ўстаноў адукацыі: разам з тымі, хто забяспечвае яго правядзенне, гэта каля 6 тысяч ваеннаслужачых, — адзначыў **начальнік упраўлення інфармацыі — прэс-сакратар галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Міністэрства абароны палкоўнік Уладзімір МАКАРАЎ**. — Упершыню будуць прадстаўлены ўсе механізаваныя брыгады сухапутных войскаў, а таксама ўсе брыгады сіл спецыяльных аперацый. Ніколі дагэтуль не ўдзельнічалі ў парадзе і войскі тэрытарыяльнай абароны.

Акрамя таго, гледачы парада, апошняя генеральная рэпетыцыя

Фота: Надзея БУЖЫН

якога пройдзе, дарэчы, сёння ўвечары, змогуць убачыць больш як 500 адзінак колавай і гусенічнай тэхнікі. Баявыя машыны, сярэд якіх і найноўшыя распрацоўкі айчыннага ВПК, у механізаванай калоне зменяць дасягненні народнай гаспадаркі. Нагадаем, па завяршэнні афіцыйнай часткі ўрачыстасці частка тэхнікі застанецца на праспекце: упершыню за гісторыю правядзення ў нашай краіне парадаў усе ахвотныя змогуць пазнаёміцца з тэхнікай бліжэй.

Толькі перш у небе над сталіцай з'явіцца асноўныя тыпы крылатых машын Ваенна-паветраных сіл і Войскаў проціпаветранай абароны Беларусі. Упершыню ў складзе паветранага эшалона будзе прадстаўлена авіяцыя Міністэрства па надзвычайных сітуацыях і ДТСААФ. Акрамя таго, ад Ваенна-касмічных сіл Расійскай Федэрацыі ў парадзе прымуць удзел верталёты Ка-52, самалёты Су-34 і Су-27.

Але ж якое свята без песні! Шэраг святочных мерапрыемстваў распачне ўрачысты сход і канцэрт майстэрства мастацтва нашай краіны «Каб любіць Беларусь», які адбудзецца ўжо 1 ліпеня ў Палацы Рэспублікі. Ужо другі год запар 2 ліпеня ў краіне пройдзе агульнарэспубліканская акцыя «Дзень вышыванкі». Распачне дзейства, якое адбудзецца на пляцоўцы каля Палаца спорту, арт-парад у вышыванках. Мерапрыемствы, звязаныя з прапагандай сімволікі нашай дзяржавы, культуры, мастацтва ў цэлым, працягнуцца аж да самага вечара і завершацца маладзёжнай дыска-тэкай «Вышыванка.by».

Шмат спеваў, танцаў, прычым амаль на ўсіх пляцоўках сталіцы, чакае мінчан і гасцей горада 3 ліпеня. Увечары каля абеліска «Мінск — горад-герой» адбудзецца гала-канцэрт «Беларусь маладая мая», які стане своеасаблівай прэзентацыяй

Як яшчэ арганізатары прапануюць адзначыць Дзень Незалежнасці?

дасягненняў беларускай моладзі ў самых розных сферах. Да кульмінацыі канцэрта — традыцыйнай акцыі «Праспяваем гімн разам» — можна будзе далучыцца за пяць хвілін да адзінаццатай вечара.

Пасля салюта, які, як заўсёды, пачнецца за гадзіну да поўначы ў шасці пунктах горада, Міністэрствам культуры разам з Другім нацыянальным каналам і Мінгарвыканкам падрыхтаваны сюрпрыз для моладзі — святочны канцэрт-дыска-тэка з удзелам такіх беларускіх гуртоў, як NaviBand, «Лепрыконсы» і «Дразды».

— Адной з адметных рыс усіх святочных мерапрыемстваў з'яўляецца абапіранне на беларускі музычны матэрыял, — расказала **першы намеснік міністра культуры Ірына ДРЫГА**. — Ключавыя канцэрты ў нас заўжды праходзяць на беларускай мове, але сёлета часцей будуць гучаць творы айчынных паэтаў: прычым не толькі класікаў, якія добра ўсім нам вядомыя, а і нашых сучасных аўтараў. Свята будзе беларускім не толькі па назве, а і па духу — сапраўды нашым, дзяржаўным.

Набыць сувеніры, а таксама патрэбныя ў гаспадарцы рэчы можна будзе на выстаўцы-кірмашы майстроў народнай творчасці, якая разгорнецца каля Палаца спорту. Вядома ж, адпаведным чынам будзе арганізаваны гандаль, работа летніх кафэ.

А каб свята прайшло спакойна, ужо 2 ліпеня асабісты склад органаў унутраных спраў будзе пераведзены на ўзмоцнены варыянт нясення службы.

— Кругласутачна будуць працаваць аперацыйна-секцыйныя

штабы, у якіх будзе сцякацца інфармацыя з усіх месцаў святочных гулянняў, — паведаміў **начальнік упраўлення аховы правапарадку ГУАПП МУС Беларусі Дзмітрый КУР'ЯН**. — 3 ліпеня на святкаванні ў Мінску можна будзе трапіць праз 130 кантрольна-прапускных пунктаў. — Прадугледжана выстаўленне максімальна магчымай колькасці прапускных пунктаў, як толькі гэта дазваляе тэрыторыя. Усё робіцца для зручнасці грамадзян, каб яны маглі хутка і камфортна трапіць на свята. Для ветэранаў, цяжарных жанчын і грамадзян з дзецьмі будуць арганізаваны асобныя пункты пропуску. Даведацца пра іх можна будзе ў работнікаў міліцыі. Каля КПП будуць усталяваны камеры захоўвання, у якіх можна будзе пакінуць грувацкія рэчы.

Правядзенне парада ў Мінску неадрыўна звязана з перакрыццём сталічных магістралей. ДАІ просіць гэта ўлічваць пры паездках на Дзень Незалежнасці.

— Уся інфармацыя аб гэтым будзе змешчана на нашым сайце gaiminsk.by, — зазначыў **старшы інспектар па асаблівых даручэннях аддзела ДПС УДАІ ГУУС Мінгарвыканкома Міхаіл КАРНІЕВІЧ**. — Тым жа, хто захоча паглядзець на парад, мы раім прыязджаць на грамадскім транспарце. Бо на асабістых аўтамабілях у цэнтр горада трапіць будзе праблематычна, а непазрэдна ў раён праходжання тэхнікі — немагчыма.

Вераніка КАНЮТА.
kanyuta@zviazda.by
Валяр'ян ШКЛЕННІК.
schklennik@zviazda.by

■ Глядзім разам!

Ліга Еўропы

ў прамым эфіры

У чацвер, 29 чэрвеня, спартыўны канал Белтэлерадыёкампаніі пакажа абодва дамашнія матчы першага кваліфікацыйнага раўнда Лігі Еўропы УЕФА з удзелам мінскага «Дынама» і салігорскага «Шахцёра».

У 18.20 на тэлеканале «Беларусь 5» пачнецца прамая трансляцыя са стадыёна «Трактар», дзе мінскае «Дынама» прыме каманду з Фарэрскіх астравоў «Рунавік». А пасля заканчэння паўфінальнага матча Кубка канфедэрацый, які таксама транслюе «Беларусь 5», у 23.00 будзе паказана гульня з удзелам салігорскага «Шахцёра» і літоўскай каманды «Судува».

У Белтэлерадыёкампаніі паведамілі, што ў інтарсах балельшчыкаў, а таксама з прычыны адсутнасці асвятлення на стадыёне «Трактар», спецыялістамі тэлеканала «Беларусь 5» было прапанавана мінскаму «Дынама» пачаць матч у 18.30, а салігорскаму «Шахцёру» — у 20.30. Салігорцы адмовіліся ісці на прапанаваныя ўмовы і заявілі час пачатку свайго матча ў 19.00. Такім чынам, гульню з Салігорска тэлеканал «Беларусь 5» пакажа ў запісе.

Зараз вядуцца перамовы адносна паказу двух гасцявых матчаў мінскага «Дынама» і салігорскага «Шахцёра» ў рамках першага кваліфікацыйнага раўнда Лігі Еўропы УЕФА.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.
lobazhevich@zviazda.by